

علف‌های هرز مزرعه نخود

PTMP/SK/R&D/A/ gram06 /09122021

مقدمه

در کشت بهاره نخود در ایران، شخم پیش از کشت، تعدادی از علف‌های هرز را کنترل می‌کند. اما کاهش بارندگی‌های بهاره در سال‌های اخیر، گرایش به کشت پاییزه و زمستانی نخود را در جهت استفاده از بارندگی‌ها در این فصول، بیشتر کرده است. از طرفی کشاورزان به دلیل جمعیت بالای علف‌هرز، رغبت کمتری به این نوع سیستم زراعی نشان می‌دهند. میانگین تراکم علف‌های هرز کشت پاییزه نخود بیش از ۳ برابر کاشت زمستانه و بیش از ۷ برابر کاشت بهاره و زیست توده آن‌ها نیز در کشت پاییزه بیش از ۲/۵ برابر کشت‌های زمستانه و بهاره برآورد شده است.

مدیریت شیمیایی علف‌های هرز

علفکش‌ها به دلیل کارایی و صرفه اقتصادی نقش محوری در مدیریت علف‌های هرز ایفا می‌کنند. علفکش‌هایی که جهت کنترل علف‌های هرز نخود استفاده می‌شود در دنیا و همچنین ایران محدود است. علفکش‌های ثبت شده در این زراعت لینورون و پایریدیت می‌باشند که لینورون به دلیل مشکلات زیست محیطی هم اکنون استفاده نمی‌شود.

جدول ۱- خلاصه مدیریت شیمیایی علف‌های هرز نخود

علفکش	میزان مصرف	زمان مصرف
هالوکسی فوپ آرمیتیل با نام تجاری گالانت سوپر (10.8% EC)	۱- ۰/۷ لیتر در هکتار	۳ تا ۵ برگ علف‌هرز باریک برگ
پایریدیت با نام تجاری لنتاگران (60% EC)	۲/۵ - ۲ لیتر در هکتار	۲ تا ۴ برگ علف‌های هرز
پاراکوات با نام تجاری گراماکسون (SL20%)	۳ لیتر در هکتار	در کشت پاییزه در زمان ۴ تا ۶ برگ علف‌های هرز (فاصله بین خطوط کشت به صورت حفاظت شده)
گلو فوسینت آمونیوم با نام تجاری بسنا (SL20%)	۳ لیتر در هکتار	در کشت پاییزه در زمان ۴ تا ۶ برگ علف‌های هرز (فاصله بین خطوط کشت به صورت حفاظت شده)

علف‌های هرز مزرعه نخود

PTMP/SK/R&D/A/ gram06 /09122021

- 1- هالوکسی فوپ آرمیتیل با نام تجاری گالانت سوپر (EC 10.8%) به میزان ۰/۷ تا ۱ لیتر در هکتار جهت کنترل علف‌های هرز باریک برگ در نخود در زمان ۳ تا ۵ برگی علف‌های هرز.
- 2- پایریدیت با نام تجاری لنتاگران (EC 60%) به میزان ۲ تا ۲/۵ لیتر در هکتار پس از سبز شدن نخود، و زمان ۲ تا ۴ برگی علف‌های هرز پهن برگ نخود.
- 3- در کشت پاییزه به دلیل جمعیت بالای علف‌های هرز می‌توان از علفکش پاراکوات با نام تجاری گراماکسون (SL20%) به میزان ۳ لیتر در هکتار و یا گلو فوسینت آمونیوم با نام تجاری بستا (SL20%) به میزان ۳ لیتر در هکتار در فاصله خطوط ۵۰ سانتی‌متر به صورت حفاظت شده استفاده شود.

شکل ۱- علف‌های هرز مزرعه نخود

مدیریت تلفیقی علف‌های هرز

مدیریت تلفیقی علف‌هرز (IWM) شامل ترکیبی از روش‌های زراعی، مکانیکی، بیولوژیکی، ژنتیکی و شیمیایی برای کنترل موثر و اقتصادی علف‌هرز می‌باشد. روش‌های مدیریت تلفیقی که برای کنترل علف‌های هرز در نخود می‌توان بکار برد.

علف‌های هرز مزرعه نخود

PTMP/SK/R&D/A/ gram06 /09122021

جدول ۲- خلاصه مدیریت تلفیقی علف‌های هرز نخود

۱- کنترل مناسب علف‌های هرز مزارع گندم	
۲- کنترل علف‌های هرز دائمی در زمان آیش	رانداپ (SL41%) به میزان ۴ لیتر در هکتار + توفوردی + ام سی پی آ به میزان ۱ لیتر در هکتار برای کنترل پیچک صحرائی
	توفوردی + ام سی پی آ (SL67/5%) به میزان ۳ لیتر در هکتار برای کنترل شیرین بیان
۳- استفاده از علفکش پاراکوات به میزان ۳ لیتر در هکتار پس از کاشت نخود	
۴- به تعویق انداختن کشت بهاره نخود و کنترل علف‌های هرز قبل از کشت توسط پاراکوات (۳ لیتر در هکتار) و گلو فوسینت آمونیوم (۳ لیتر در هکتار) و یا گلیفوسیت جهت کنترل علف‌های هرز دائمی	
۵- در نخود پاییزه با فاصله خطوط ۵۰ سانتی‌متر استفاده از پایریدیت (۲ لیتر در هکتار) در روی خطوط کشت و کولتیواتور زنی بین خطوط	

۱- کنترل مناسب علف‌های هرز پهن برگ در زراعت گندم، باعث کاهش بانک بذر علف‌های هرز و بالطبع کاهش تراکم علف‌های هرز در نخود در تناوب با گندم می‌شود.

۲- کنترل علف‌های هرز دائمی در زمان آیش یا نیمه آیش (فاصله بین برداشت گندم تا کشت نخود) توسط علفکش‌های عمومی. جهت کنترل پیچک صحرائی از علفکش گلیفوسیت با نام تجاری رانداپ (SL41%) به میزان ۴ لیتر در هکتار + توفوردی به میزان ۱ لیتر در هکتار استفاده شود. جهت کنترل شیرین بیان از علفکش توفوردی + ام سی پی آ (SL67/5%) به میزان ۳ لیتر در هکتار در زمان غنچه‌دهی استفاده گردد.

۳- پس از کاشت نخود در بهار، کنترل شیمیایی علف‌های هرز با علفکش پاراکوات در سطح مزرعه انجام می‌گیرد و پس از سبز شدن مجدد علف‌های هرز توسط کولتیواتور علف‌های هرز بین ردیف‌ها کنترل شود.

۴- با اطلاع از وضعیت بارندگی میتوان تاریخ کاشت بهاره را به تعویق انداخت و کشاورز به زمین مهلتی برای جوانه‌زنی علف‌های هرز داده، سپس قبل از کشت نخود، توسط علفکش پاراکوات به میزان ۳ لیتر در هکتار یا گلو فوسینت آمونیوم میزان ۳ لیتر در هکتار و یا استفاده از شخم، تعداد زیادی از علف‌های هرز را کنترل نماید. چنانچه مزرعه دارای علف‌های هرز دائمی مثل پیچک می‌باشد میتوان از علفکش گلیفوسیت به میزان ۳-۴

علف‌های هرز مزرعه نخود

PTMP/SK/R&D/A/ gram06 /09122021

لیتر در هکتار نیز استفاده کرد. پس از کشت نیز می‌توان از علفکش‌های رایج ذکر شده در بخش مدیریت شیمیایی استفاده کرد.

۵- نخود پاییزه با فاصله خطوط ۴۵ تا ۵۰ سانتی‌متر کشت شود. جهت کاهش مصرف علفکش پایدیت، نازل‌های سمپاش یک در میان بسته شود و فقط روی خطوط کشت که علف‌های هرز، بیشترین رقابت را با نخود دارند سمپاشی شود. در صورت تراکم زیاد علف هرز این روش می‌تواند با کولتیواتور بین خطوط کشت تلفیق شود.

اصول سمپاشی علفکش‌ها

۱- سمپاش‌های پشتی کتابی اهرمی یا شارژی با فشار ثابت و سمپاش‌های پشت تراکتوری بوم‌دار مناسب‌ترین وسیله سمپاشی علفکش‌ها هستند.

۲- جهت پاشش علفکش‌ها، از سمپاش‌های اتومایزر، میکرونر، فرغونی و زنبه‌ای استفاده نشود. زیرا این سمپاش‌ها علفکش را به قطرات ریز تبدیل کرده و موجب افزایش بادبردگی علفکش می‌شوند.

۳- سمپاش‌های پشتی استوانه‌ای نیز به دلیل اینکه فشار سمپاش به مرور با سمپاشی در درون مخزن سمپاش کم می‌شود، پاشش یکنواختی ندارد و این مورد نیز توصیه نمی‌شود.

۴- نازل مناسب پاشش علفکش در سمپاش‌های پشت تراکتوری و سمپاش‌های پشتی کتابی بوم‌دار از نوع تی جت (بادبزی) می‌باشد.

۵- فشار سمپاشی برای علف‌های هرز ۲ - ۳ بار در نظر گرفته شود. افزایش فشار، قطر ذرات کاهش یافته و تعداد ذرات (محلول خروجی) افزایش می‌یابد. اما با کاهش فشار قطر ذرات افزایش یافته و میزان محلول خروجی کاهش می‌یابد.

۶- از نازل‌های فلوجت (شرهای) در سمپاش‌های پشتی تک نازلی تلمبه‌ای و شارژی استفاده شود.

۷- میزان آب مصرفی برای علفکش‌ها بین ۲۵۰ تا ۳۰۰ لیتر در هکتار در نظر گرفته شود. گلايفوسیت با میزان آب ۴۰۰ لیتر در هکتار سمپاشی شود.

علف‌های هرز مزرعه نخود

PTMP/SK/R&D/A/ gram06 /09122021

منبع

ویسی، مژگان. (۱۳۹۷). شناخت و مدیریت علف‌های هرز در زراعت نخود. تهران: موسسه تحقیقات گیاه‌پزشکی کشور.

تعاونی پترو تمدن مهام پارس

PTMP/SK/R&D/A/ gram06 /09122021

